Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (δεύτερο τμήμα)

της 26ης Οκτωβρίου 2017*

«Προδικαστική παραπομπή – Μεταφορές – Άδεια οδήγησης – Οδηγία 2006/126/ΕΚ – Άρθρο 2, παράγραφος 1 – Αμοιβαία αναγνώριση των αδειών οδήγησης – Έννοια της "άδειας οδήγησης" – Βεβαίωση επιτυχίας στις εξετάσεις για την άδεια οδήγησης (CEPC), η οποία παρέχει στον κάτοχό της τη δυνατότητα να οδηγεί εντός της επικράτειας του κράτους μέλους που την εξέδωσε, μέχρι την παραλαβή της οριστικής άδειας οδήγησης – Περίπτωση όπου ο κάτοχος CEPC οδηγεί όχημα εντός άλλου κράτους μέλους – Υποχρέωση αναγνώρισης της CEPC – Επιβολή κυρώσεων στον κάτοχο της CEPC, επειδή οδηγούσε όχημα εκτός της επικράτειας του κράτους μέλους που την εξέδωσε – Αναλογικότητα»

Στην υπόθεση C-195/16,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής απόφασης δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Amtsgericht Kehl (πταισματοδικείο του Kehl, Γερμανία) με απόφαση της 24ης Μαρτίου 2016, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 7 Απριλίου 2016, στο πλαίσιο της ποινικής δίκης κατά του

I,

παρισταμένου του:

Staatsanwaltschaft Offenburg,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα),

συγκείμενο από τους M. Ilešič, πρόεδρο τμήματος, A. Rosas (εισηγητή), C. Toader, A. Prechal και E. Jarašiūnas, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: M. Bobek

γραμματέας: A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

– η Ολλανδική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τις B. Koopman και K. Bulterman,

– η Πολωνική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον B. Majczyna,

– η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τον G. Braun και τη N. Yerrell,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 16ης Μαΐου 2017,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Η αίτηση προδικαστικής απόφασης αφορά την ερμηνεία των άρθρων 18, 21, 45, 49 και 56 ΣΛΕΕ, καθώς και του άρθρου 2 της οδηγίας 2006/126/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 2006, για την άδεια οδήγησης (ΕΕ 2006, L 403, σ. 18, και διορθωτικό στην ΕΕ 2009, L 19, σ. 67).

2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ποινικής δίκης κατά του I, κατοίκου Γαλλίας, εις βάρος του οποίου ασκήθηκε ποινική δίωξη επειδή οδηγούσε μηχανοκίνητο όχημα σε γερμανικό έδαφος, χωρίς να διαθέτει άδεια οδήγησης.

Το νομικό πλαίσιο

Το δίκαιο της Ένωσης

3 Οι αιτιολογικές σκέψεις 2 έως 4, 6 και 8 της οδηγίας 2006/126 έχουν ως εξής:

«(2) Οι κανόνες σχετικά με την άδεια οδήγησης αποτελούν απαραίτητο στοιχείο της κοινής πολιτικής μεταφορών, συμβάλλουν στη βελτίωση της ασφάλειας της οδικής κυκλοφορίας και διευκολύνουν την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων που εγκαθίστανται σε κράτος μέλος διαφορετικό από εκείνο που χορήγησε την άδεια. Λόγω της σημασίας των ατομικών μέσων μεταφοράς, η κατοχή άδειας οδήγησης που αναγνωρίζεται νόμιμα από το κράτος υποδοχής προωθεί την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων. […]

(3) Η δυνατότητα θέσπισης εθνικών διατάξεων σχετικά με τη διάρκεια ισχύος, που προβλέπεται στην οδηγία 91/439/ΕΟΚ [του Συμβουλίου, της 29ης Ιουλίου 1991, για την άδεια οδήγησης (ΕΕ 1991, L 237, σ. 1)], έχει ως αποτέλεσμα τη συνύπαρξη διαφορετικών κανόνων στα διάφορα κράτη μέλη και την κυκλοφορία πάνω από 110 διαφορετικών υποδειγμάτων άδειας οδήγησης τα οποία ισχύουν στα κράτη μέλη. Αυτό δημιουργεί προβλήματα διαφάνειας για τους πολίτες, τις αστυνομικές δυνάμεις και τις υπηρεσίες που είναι αρμόδιες για τη διαχείριση των αδειών οδήγησης και οδηγεί στην πλαστογράφηση εγγράφων που ενίοτε χρονολογούνται από αρκετές δεκαετίες.

(4) Προκειμένου να μην καταστεί η ενιαία άδεια οδήγησης ένα ακόμη πρότυπο που θα προστεθεί στα ήδη υπάρχοντα 110 πρότυπα, τα κράτη μέλη θα πρέπει να λάβουν κάθε απαιτούμενο μέτρο για την έκδοση του ενιαίου αυτού προτύπου για όλους τους κάτοχους άδειας.

[…]

(6) Οι άδειες οδήγησης αναγνωρίζονται αμοιβαία.[…]

[…]

(8) Για λόγους οδικής ασφάλειας, θα πρέπει να καθορισθούν οι ελάχιστες απαιτήσεις για την έκδοση άδειας οδήγησης. […]»

4 Το άρθρο 1, παράγραφος 1, της οδηγίας 2006/126 προβλέπει τα ακόλουθα:

«Τα κράτη μέλη εκδίδουν τις εθνικές άδειες οδήγησης που βασίζονται στο κοινοτικό υπόδειγμα του Παραρτήματος Ι, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας. Το διακριτικό σήμα του εκδώσαντος την άδεια κράτους μέλους τίθεται εντός του εμβλήματος που απεικονίζεται στη σελίδα 1 του κοινοτικού υποδείγματος άδειας οδήγησης.»

5 Κατά το άρθρο 2, παράγραφος 1, της οδηγίας αυτής, «[τ]α κράτη μέλη αναγνωρίζουν αμοιβαία τις άδειες οδήγησης που εκδίδουν».

6 Το άρθρο 3 της εν λόγω οδηγίας ορίζει τα κάτωθι:

«1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για να αποφευχθεί ο κίνδυνος πλαστογράφησης των αδειών οδήγησης, συμπεριλαμβανομένων των υποδειγμάτων αδειών που εκδόθηκαν πριν από την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας. Ενημερώνουν την Επιτροπή σχετικά.

2. Το υλικό που χρησιμοποιείται για την άδεια οδήγησης του Παραρτήματος Ι προστατεύεται κατά της πλαστογράφησης κατ' εφαρμογή των προδιαγραφών οι οποίες αποσκοπούν στην τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων της παρούσας οδηγίας με τη συμπλήρωσή της, και τις οποίες θα καθορίσει η Επιτροπή με τη διαδικασία του άρθρου 9, παράγραφος 2. Τα κράτη μέλη μπορούν να εισαγάγουν πρόσθετα χαρακτηριστικά ασφαλείας.

3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, έως τις 19 Ιανουαρίου 2033, όλες οι εκδιδόμενες ή υπό κυκλοφορία άδειες οδήγησης πληρούν τις απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας.»

7 Το άρθρο 4, παράγραφος 1, της ίδιας οδηγίας έχει ως εξής:

«Η άδεια οδήγησης που προβλέπεται στο άρθρο 1 παρέχει δικαίωμα οδήγησης μηχανοκίνητων οχημάτων των κατηγοριών που ορίζονται κατωτέρω. Μπορεί να εκδίδεται από το κατώτατο όριο ηλικίας που ορίζεται για κάθε κατηγορία. […]»

8 Το άρθρο 5, παράγραφος 1, της οδηγίας 2006/126 προβλέπει τα ακόλουθα:

«Στην άδεια οδήγησης αναγράφονται οι όροι υπό τους οποίους επιτρέπεται στον οδηγό να οδηγεί.»

9 Το άρθρο 7, παράγραφος 1, της οδηγίας αυτής ορίζει τα κάτωθι:

«Η άδεια οδήγησης χορηγείται μόνο σε όσους υποψηφίους:

α) έχουν επιτύχει σε δοκιμασία ελέγχου των ικανοτήτων και της συμπεριφοράς και σε δοκιμασία ελέγχου των γνώσεων και πληρούν τις απαιτήσεις υγείας σύμφωνα με τις διατάξεις των Παραρτημάτων ΙΙ και ΙΙΙ·

[…]

ε) διαμένουν κανονικά στην επικράτεια του κράτους μέλους που χορηγεί την άδεια οδήγησης ή μπορούν να αποδείξουν ότι ακολουθούν εκεί σπουδές επί διάστημα τουλάχιστον έξι μηνών.»

10 Κατά το άρθρο 13 της εν λόγω οδηγίας:

«1. Με τη σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής, τα κράτη μέλη ορίζουν την ισοδυναμία μεταξύ των δικαιωμάτων που είχαν αποκτηθεί πριν από τη θέση σε εφαρμογή της παρούσας οδηγίας και των κατηγοριών που προβλέπονται στο άρθρο 4.

Ύστερα από διαβούλευση με την Επιτροπή, τα κράτη μέλη μπορούν να επιφέρουν, στις εθνικές νομοθεσίες, τις προσαρμογές που είναι απαραίτητες για την εφαρμογή του άρθρου 11, παράγραφοι 4, 5 και 6.

2. Οποιοδήποτε δικαίωμα οδήγησης [...] χορηγείται πριν από την 19 Ιανουαρίου 2013 δεν αφαιρείται ούτε περιορίζεται άλλως πως από τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας.»

11 Το άρθρο 16, παράγραφοι 1 και 2, της οδηγίας 2006/126 ορίζει τα εξής:

«1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν και δημοσιεύουν το αργότερο έως τις 19 Ιανουαρίου 2011 τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις προκειμένου να συμμορφωθούν με το άρθρο 1, παράγραφος 1, το άρθρο 3, το άρθρο 4, παράγραφοι 1, 2, 3 και 4, στοιχεία β′ έως ια′, το άρθρο 6, παράγραφοι 1, 2, στοιχεία α′, γ′, δ′ και ε′, το άρθρο 7, παράγραφοι 1, στοιχεία β′, γ′ και δ′, 2, 3 και 5, το άρθρο 8, το άρθρο 10, το άρθρο 13, το άρθρο 14, το άρθρο 15, καθώς και τα Παραρτήματα I, σημείο 2, II, σημείο 5.2 σχετικά με τις κατηγορίες A1, A2 και A, IV, V και VI. Ανακοινώνουν αμέσως στην Επιτροπή το κείμενο των εν λόγω διατάξεων.

2. Εφαρμόζουν τις διατάξεις αυτές από τις 19 Ιανουαρίου 2013.»

Το γερμανικό δίκαιο

12 Από την απόφαση περί παραπομπής προκύπτει ότι, βάσει του άρθρου 21, παράγραφος 1, σημείο 1, του Strassenverkehrsgesetz (κώδικα οδικής κυκλοφορίας, στο εξής: StVG), όποιος οδηγεί μηχανοκίνητο όχημα χωρίς να έχει το σχετικό δικαίωμα τελεί ποινική παράβαση του κώδικα οδικής κυκλοφορίας, η οποία τιμωρείται με φυλάκιση έως ενός έτους ή με πρόστιμο. Εκτός από τις ποινές αυτές, μπορεί επίσης να επιβληθεί απαγόρευση οδήγησης έως και για τρεις μήνες, δυνάμει του άρθρου 44 του Strafgesetzbuch (ποινικού κώδικα, στο εξής: StGB), να κατασχεθεί το μηχανοκίνητο όχημα που χρησιμοποιήθηκε, δυνάμει του άρθρου 21, παράγραφος 3, του StVG, και να οριστεί χρονικό διάστημα αναστολής της δυνατότητας χορήγησης δικαιώματος οδήγησης, δυνάμει του άρθρου 69α, παράγραφος 1, τρίτη περίοδος, του StGB.

13 Αν ο οδηγός δεν φέρει την άδεια οδήγησης, ως αποδεικτικό του δικαιώματός του να οδηγεί, διαπράττει διοικητική παράβαση κατά το άρθρο 75, παράγραφος 1, σημείο 4, της Fahrerlaubnis-Verordnung (κανονιστικής πράξης σχετικά με το δικαίωμα οδήγησης, στο εξής: FeV), η οποία μπορεί, δυνάμει του άρθρου 24, παράγραφος 2, του StVG, να επισύρει πρόστιμο έως 2 000 ευρώ, γενικά όμως τιμωρείται με πρόστιμο 10 ευρώ, όπως ορίζεται στο σημείο 168 του παραρτήματος του άρθρου 1, παράγραφος 1, της Bussgeldkatalog-Verordnung (κανονιστικής πράξης για τον καθορισμό κλίμακας προστίμων).

14 Βάσει του άρθρου 22, παράγραφος 4, της FeV, ο εξεταστής παραδίδει, κατ' αρχήν, στον υποψήφιο την οριστική άδεια οδήγησης αμέσως μετά την επιτυχή ολοκλήρωση της πρακτικής δοκιμασίας. Στην έβδομη περίοδο της διάταξης αυτής διευκρινίζεται ότι, κατ' εξαίρεση, αν η άδεια οδήγησης δεν είναι έτοιμη προς παράδοση, χορηγείται στον υποψήφιο βεβαίωση επιτυχίας στις εξετάσεις, η οποία έχει προσωρινή ισχύ ως αποδεικτικό του δικαιώματος οδήγησης στη Γερμανία.

15 Υπό ορισμένες προϋποθέσεις, δικαίωμα οδήγησης το οποίο έχει αποκτηθεί στην αλλοδαπή μπορεί, σύμφωνα με τα άρθρα 28 επ. της FeV, να παρέχει στον φορέα του τη δυνατότητα να οδηγεί μηχανοκίνητο όχημα στη Γερμανία.

16 Βάσει του άρθρου 29, παράγραφος 1, πρώτη περίοδος, της FeV, οι κάτοικοι αλλοδαπής που είναι φορείς δικαιώματος οδήγησης αποκτηθέντος στην αλλοδαπή επιτρέπεται, κατ' αρχήν, να οδηγούν στη Γερμανία μηχανοκίνητα οχήματα των κατηγοριών στις οποίες αντιστοιχεί το δικαίωμά τους. Το άρθρο 29, παράγραφος 2, της FeV ορίζει ότι το δικαίωμα αυτό πρέπει να αποδεικνύεται με την αντίστοιχη άδεια οδήγησης.

17 Το άρθρο 29, παράγραφος 3, σημείο 1, της FeV προβλέπει ότι το δικαίωμα οδήγησης το οποίο έχει αποκτηθεί στην αλλοδαπή, κατά την έννοια του άρθρου 29, παράγραφος 1, της ίδιας κανονιστικής πράξης, δεν αναγνωρίζεται, μεταξύ άλλων, όταν ο φορέας του έχει απλώς στην κατοχή του άδεια οδήγησης εκπαιδευόμενου ή άλλη άδεια οδήγησης προσωρινής ισχύος.

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

18 Στις 15 Μαΐου 2015 ο I, κάτοικος Γαλλίας, καταλήφθηκε να οδηγεί μηχανοκίνητο όχημα κατηγορίας B στο δημόσιο οδικό δίκτυο του Δήμου του Kehl (Γερμανία). Είχε στην κατοχή του ισχύον δελτίο ταυτότητας, καθώς και τη CEPC, έγγραφο προσωρινής ισχύος το οποίο χορηγείται, κατ' αρχήν, σε κάθε υποψήφιο που έχει επιτύχει, στη Γαλλία, στη θεωρητική και στην πρακτική δοκιμασία των εξετάσεων για την άδεια οδήγησης οχημάτων κατηγορίας B, και το οποίο αντιμετωπίζεται, βάσει της γαλλικής νομοθεσίας, από τα όργανα της τάξης ως άδεια οδήγησης εντός της εθνικής επικράτειας, για τέσσερις μήνες από την ημερομηνία της πρακτικής δοκιμασίας. Δεν αμφισβητείται ότι, κατά την ημερομηνία που πραγματοποιήθηκε ο έλεγχος της τροχαίας, ο I δεν είχε παραλάβει ακόμη την οριστική άδεια οδήγησης από τις γαλλικές αρχές.

19 Θεωρώντας ότι, εφόσον η ισχύς της CEPC περιοριζόταν στη γαλλική επικράτεια, το δικαίωμα οδήγησης που είχε αποκτήσει ο I στην αλλοδαπή δεν του παρείχε, κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών, τη δυνατότητα να οδηγεί μηχανοκίνητο όχημα στη Γερμανία βάσει των άρθρων 28 επ. της FeV, ο Staatsanwaltschaft Offenburg (δημόσιος κατήγορος του Offenburg, Γερμανία) εισηγήθηκε στο Amtsgericht Kehl (πταισματοδικείο του Kehl, Γερμανία) την έκδοση καταδικαστικής απόφασης και την επιβολή προστίμου στον I, για την τέλεση της ποινικής παράβασης της οδήγησης χωρίς σχετικό δικαίωμα, η οποία τυποποιείται στο άρθρο 21 του StVG.

20 Το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι πρέπει να εξετάσει, στο πλαίσιο της κύριας δίκης, αν πληρούται η αντικειμενική υπόσταση της ποινικής παράβασης της οδήγησης χωρίς σχετικό δικαίωμα, ή αν ο I ήταν φορέας δικαιώματος οδήγησης το οποίο του επέτρεπε να οδηγεί αυτοκίνητο στη Γερμανία, ή ακόμη αν συντρέχουν, στη συγκεκριμένη περίπτωση, άλλοι λόγοι που να αποκλείουν τον ποινικό κολασμό. Επιπλέον, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται μήπως, σε περίπτωση που κρίνει ότι ουδεμία αξιόποινη πράξη είχε τελεστεί, στοιχειοθετείται παρά ταύτα διοικητική παράβαση.

21 Ειδικότερα, το αιτούν δικαστήριο αναφέρει ότι ο I, κατά το γαλλικό δίκαιο, διέθετε δικαίωμα οδήγησης μηχανοκίνητων οχημάτων κατηγορίας B στο δημόσιο οδικό δίκτυο, από τη στιγμή που του είχε χορηγηθεί η CEPC.

22 Το αιτούν δικαστήριο τονίζει ότι ο ενδιαφερόμενος μπορούσε, μέχρι την έκδοση της οριστικής του άδειας οδήγησης, στις 9 Ιουλίου 2015, να αποδεικνύει το ως άνω δικαίωμα οδήγησης, στη γαλλική επικράτεια, απλώς με την επίδειξη της CEPC και δελτίου ταυτότητας.

23 Κατά το αιτούν δικαστήριο, η χορήγηση CEPC γεννά δικαίωμα οδήγησης μηχανοκίνητων οχημάτων της αντίστοιχης κατηγορίας, του οποίου η ισχύς δεν περιορίζεται στη γαλλική επικράτεια. Μάλιστα, όπως ακριβώς και το γερμανικό δίκαιο, έτσι και το γαλλικό δίκαιο διακρίνει μεταξύ του δικαιώματος οδήγησης και του νομιμοποιητικού εγγράφου, ήτοι της άδειας οδήγησης, παρότι στη γαλλική γλώσσα χρησιμοποιείται ο ίδιος όρος («permis de conduire») σε αμφότερες τις περιπτώσεις. Συνακόλουθα, η

οδήγηση οχήματος από άτομο που δεν είναι κάτοχος άδειας οδήγησης συνιστά αξιόποινη πράξη η οποία επισύρει ποινική κύρωση, ενώ όταν ο οδηγός απλώς δεν φέρει την άδεια οδήγησης, υποπίπτει σε παράβαση τιμωρούμενη με διοικητικό πρόστιμο.

24 Η γαλλική νομοθεσία προβλέπει ότι η CEPC, ως νομιμοποιητικό έγγραφο, έχει τετράμηνη ισχύ. Υπό κανονικές συνθήκες, ο υποψήφιος παραλαμβάνει, εντός του χρονικού αυτού διαστήματος, την οριστική άδεια οδήγησης. Παρά ταύτα, αν η οριστική άδεια οδήγησης δεν παραληφθεί εντός του τετραμήνου, η CEPC παύει μεν να ισχύει ως νομιμοποιητικό έγγραφο, πλην όμως το δικαίωμα οδήγησης δεν αποσβέννυται. Έτσι, κατά το γαλλικό δίκαιο, όποιος δεν υποβάλει δεόντως και εμπροθέσμως αίτηση έκδοσης άδειας οδήγησης και είναι κάτοχος CEPC η οποία παύει να ισχύει ως νομιμοποιητικό έγγραφο μετά από τέσσερις μήνες, οδηγεί χωρίς άδεια, αλλά όχι χωρίς δικαίωμα. Συνεπώς, μπορεί να του καταλογιστεί διοικητική παράβαση, όχι όμως ποινική.

25 Μετά τη χορήγηση της CEPC, η έκδοση άδειας οδήγησης κατηγορίας Β εξαρτάται αποκλειστικώς από τη δέουσα και εμπρόθεσμη υποβολή αίτησης από τον υποψήφιο. Επομένως, η διαδικασία έκδοσης της άδειας οδήγησης δρομολογείται σχεδόν αυτομάτως. Ο υποψήφιος ουδεμία επιρροή έχει ως προς το χρονικό διάστημα που θα χρειαστεί προκειμένου να εκδοθεί η άδεια οδήγησης.

26 Κατά το αιτούν δικαστήριο, τίθεται το ζήτημα αν το άρθρο 2 της οδηγίας 2006/126 πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι επιβάλλει στα κράτη μέλη την υποχρέωση να αναγνωρίζουν το δικαίωμα οδήγησης μόνον όταν έχει εκδοθεί οριστική άδεια οδήγησης ως νομιμοποιητικό έγγραφο, ή αν η υποχρέωση αναγνώρισης αφορά το ίδιο το δικαίωμα οδήγησης, ανεξαρτήτως της έκδοσης οριστικής άδειας οδήγησης από την αρμόδια αρχή.

27 Το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι αυτή η ασάφεια οφείλεται και στη διατύπωση η οποία χρησιμοποιείται στην απόδοση της οδηγίας 2006/126 τόσο στη γερμανική όσο και στη γαλλική γλώσσα.

28 Εξάλλου, κατά το αιτούν δικαστήριο, η άρνηση αναγνώρισης είτε του δικαιώματος οδήγησης του Ι είτε της CEPC ως νομιμοποιητικού εγγράφου, και η συνακόλουθη τιμωρία της παράβασης με την επιβολή ποινικής ή διοικητικής κύρωσης στον Ι, ενδέχεται να θίγουν τη γενική αρχή της απαγόρευσης των διακρίσεων κατά την έννοια του άρθρου 18 ΣΛΕΕ, καθώς και τις θεμελιώδεις ελευθερίες οι οποίες κατοχυρώνονται στα άρθρα 21, 45, 49 και 56 ΣΛΕΕ.

29 Συγκεκριμένα, ο υποψήφιος για την απόκτηση άδειας οδήγησης ο οποίος διαμένει στη Γαλλία είναι αδύνατο, αμέσως μετά την επιτυχή ολοκλήρωση της πρακτικής δοκιμασίας των εξετάσεων, να ασκήσει επάγγελμα στη Γερμανία, σε μέρος όπου μπορεί να έχει πρόσβαση μόνο με δικό του όχημα. Αντιθέτως, ο υποψήφιος για την απόκτηση άδειας οδήγησης ο οποίος διαμένει στη Γερμανία δεν υπόκειται σε τέτοιο περιορισμό. Το αποτέλεσμα είναι ότι, ναι μεν αμφότεροι οι υποψήφιοι πληρούν τις προϋποθέσεις απόκτησης του δικαιώματος οδήγησης, όπως έχουν εναρμονιστεί με την οδηγία 2006/126, πλην όμως δεν απολαύουν των ίδιων δικαιωμάτων. Το αιτούν δικαστήριο τείνει, κατά συνέπεια, προς το συμπέρασμα ότι υφίσταται διάκριση λόγω της διαμονής σε άλλο κράτος μέλος.

30 Κατόπιν τούτου, το Amtsgericht Kehl (πταισματοδικείο του Kehl) αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία ενώπιόν του και να υποβάλει στο Δικαστήρια τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Έχει το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και συγκεκριμένα το άρθρο 2 της οδηγίας [2006/126] ή τα άρθρα 18, 21, 45, 49 και 56 [ΣΛΕΕ], την έννοια ότι αντίκεινται σε ρύθμιση κράτους μέλους η οποία δεν επιτρέπει την αναγνώριση δικαιώματος οδηγήσεως που έχει αποκτηθεί σε άλλο κράτος μέλος, ιδίως όταν το εν λόγω δικαίωμα έχει αποκτηθεί σύμφωνα με τα οριζόμενα στην οδηγία [2006/126];

2) Έχει το δίκαιο της [Ενωσης], και συγκεκριμένα το άρθρο 2 της οδηγίας 2006/126 ή τα άρθρα 18, 21, 45, 49 και 56 ΣΛΕΕ, την έννοια ότι αντίκεινται σε ρύθμιση κράτους μέλους η οποία δεν επιτρέπει την αναγνώριση νομιμοποιητικού εγγράφου που έχει εκδοθεί σε άλλο κράτος μέλος για

φορέα δικαιώματος οδηγήσεως το οποίο έχει αποκτηθεί στο ίδιο κράτος μέλος σύμφωνα με τα οριζόμενα στην οδηγία 2006/126, ακόμα και στην περίπτωση που το εν λόγω νομιμοποιητικό έγγραφο ισχύει για περιορισμένο χρονικό διάστημα και μόνο εντός της επικράτειας του ως άνω κράτους μέλους καθώς και στην περίπτωση που δεν ανταποκρίνεται στις σχετικές με το υπόδειγμα αδείας ρυθμίσεις της οδηγίας 2006/126;

3) Σε περίπτωση αρνητικής απαντήσεως στο πρώτο ερώτημα: Έχει το δίκαιο της [Ένωσης], και συγκεκριμένα το άρθρο 2 της οδηγίας 2006/126 ή τα άρθρα 18, 21, 45, 49 και 56 ΣΛΕΕ, την έννοια ότι αντίκεινται σε ρύθμιση κράτους μέλους η οποία προβλέπει ποινική κύρωση για την οδήγηση αυτοκινήτου οχήματος όταν ο οδηγός του οχήματος δεν διαθέτει δικαίωμα οδηγήσεως, ακόμη και στην περίπτωση που ο οδηγός έχει αποκτήσει δικαίωμα οδηγήσεως σε άλλο κράτος μέλος σύμφωνα με τα οριζόμενα στην οδηγία 2006/126, πλην όμως δεν δύναται να αποδείξει το δικαίωμά του με νομιμοποιητικό έγγραφο που να ανταποκρίνεται στις σχετικές με το υπόδειγμα αδείας ρυθμίσεις της οδηγίας 2006/126;

4) Σε περίπτωση αρνητικής απαντήσεως στο δεύτερο ερώτημα: Έχει το δίκαιο της [Ένωσης], και συγκεκριμένα το άρθρο 2 της οδηγίας 2006/126 ή τα άρθρα 18, 21, 45, 49 και 56 ΣΛΕΕ, την έννοια ότι αντίκεινται σε ρύθμιση κράτους μέλους –όπου η οριστική άδεια οδηγήσεως παραδίδεται κατά κανόνα στον υποψήφιο κάτοχο άδειας αμέσως μετά την επιτυχή ολοκλήρωση της πρακτικής δοκιμασίας οδηγήσεως– η οποία προβλέπει πρόστιμο λόγω διοικητικής παραβάσεως για την οδήγηση αυτοκινήτου οχήματος όταν ο οδηγός του οχήματος, ο οποίος έχει αποκτήσει το δικαίωμα οδηγήσεως σε άλλο κράτος μέλος σύμφωνα με τα οριζόμενα στην οδηγία 2006/126, δεν φέρει, κατά την οδήγηση, οριστική άδεια οδηγήσεως προς απόδειξη του δικαιώματός του να οδηγεί, διότι η άδεια αυτή δεν του έχει ακόμη χορηγηθεί λόγω της ιδιαίτερης διαδικασίας που ακολουθείται για την έκδοσή της στο εν λόγω κράτος μέλος και την οποία ο οδηγός δεν δύναται να επηρεάσει, πλην όμως φέρει, αντ' αυτής, επίσημη βεβαίωση ότι πληρούνται οι αναγκαίες προϋποθέσεις για την απόκτηση του δικαιώματος οδηγήσεως;»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

Επί του πρώτου και του δεύτερου ερωτήματος

31 Με το πρώτο και το δεύτερο ερώτημά του, που ενδείκνυται να εξεταστούν από κοινού, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινιστεί αν το άρθρο 2, παράγραφος 1, της οδηγίας 2006/126 και τα άρθρα 18, 21, 45, 49 και 56 ΣΛΕΕ πρέπει να ερμηνευθούν υπό την έννοια ότι δεν επιτρέπουν ρύθμιση κράτους μέλους βάσει της οποίας αυτό το κράτος μέλος μπορεί να αρνηθεί να αναγνωρίσει βεβαίωση που έχει χορηγηθεί σε άλλο κράτος μέλος προς απόδειξη της ύπαρξης δικαιώματος οδήγησης του κατόχου της, εφόσον η βεβαίωση δεν πληροί τις προδιαγραφές του προβλεπόμενου από την ως άνω οδηγία υποδείγματος άδειας οδήγησης, ακόμη και αν ο κάτοχος της βεβαίωσης πληροί τις προϋποθέσεις τις οποίες ορίζει η εν λόγω οδηγία για την έκδοση άδειας οδήγησης.

32 Υπενθυμίζεται κατ' αρχάς ότι, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, για την ερμηνεία διάταξης του δικαίου της Ένωσης πρέπει να λαμβάνονται υπόψη, εκτός από το γράμμα της, η όλη οικονομία της και οι σκοποί που επιδιώκονται με τη ρύθμιση της οποίας αυτή αποτελεί μέρος (απόφαση της 11ης Μαΐου 2017, Krijgsman, C-302/16, EU:C:2017:359, σκέψη 24 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

33 Το άρθρο 2, παράγραφος 1, της οδηγίας 2006/126 ορίζει ότι «[τ]α κράτη μέλη αναγνωρίζουν αμοιβαία τις άδειες οδήγησης που εκδίδουν».

34 Κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, η διάταξη αυτή προβλέπει την αμοιβαία αναγνώριση, χωρίς καμιά διατύπωση, των αδειών οδήγησης οι οποίες εκδίδονται από τα κράτη μέλη (βλ., σχετικά, αποφάσεις της 1ης Μαρτίου 2012, Akyüz, C-467/10, EU:C:2012:112, σκέψη 40, της 26ης Απριλίου 2012, Hofmann, C-419/10, EU:C:2012:240, σκέψεις 43 και 44, καθώς και της 23ης Απριλίου 2015, Aykul, C-260/13, EU:C:2015:257, σκέψη 45).

35 Προκειμένου να δοθεί απάντηση στα δύο πρώτα ερωτήματα του αιτούντος δικαστηρίου θα πρέπει, πάντως, να αποσαφηνιστεί αν η προαναφερθείσα υποχρέωση αμοιβαίας αναγνώρισης, η οποία επιβάλλεται στα κράτη μέλη, αφορά μόνον τις άδειες οδήγησης ως έγγραφα που αποδεικνύουν την ύπαρξη δικαιώματος οδήγησης ή αν καλύπτει και το ίδιο το δικαίωμα οδήγησης, ανεξαρτήτως αν υφίσταται άδεια οδήγησης υπό την έννοια αυτή.

36 Όσον αφορά κατ' αρχάς τη γραμματική ερμηνεία της επίμαχης διάταξης, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται πώς πρέπει να ερμηνευθεί ο όρος «άδειες οδήγησης» στο άρθρο 2, παράγραφος 1, της οδηγίας 2006/126. Επισημαίνοντας γενικότερα τις γλωσσικές δυσκολίες τις οποίες ενείχε η επιλογή των όρων που χρησιμοποιούνται στην οδηγία, το αιτούν δικαστήριο σημειώνει, ειδικότερα, ότι δεν είναι βέβαιο ότι οι όροι «Führerschein» και «permis de conduire», όπως απαντούν, αντίστοιχα, στο γερμανικό και στο γαλλικό κείμενο της οδηγίας αυτής, αναφέρονται αποκλειστικώς στο έγγραφο που αποδεικνύει την ύπαρξη δικαιώματος οδήγησης, και ότι οι όροι «Fahrerlaubnis» και «droit de conduire» αναφέρονται αποκλειστικώς στο καθ' εαυτό δικαίωμα οδήγησης.

37 Όπως όμως παρατήρησε και ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 50 των προτάσεών του, από τους όρους που χρησιμοποιούνται σε πλείονες γλωσσικές αποδόσεις του άρθρου 2, παράγραφος 1, της οδηγίας 2006/126, όπως στη γερμανική («Führerscheine»), στην αγγλική («driving licences»), στην τσεχική («řidičské průkazy»), στην ισπανική («permisos de conducción»), στην ιταλική («patenti di guida»), στην ολλανδική («rijbewijzen»), στη φινλανδική («ajokortit»), στη ρουμανική («permisele de conducere») και στη σουηδική («Körkort»), συνάγεται ότι ο όρος «permis de conduire» [«άδειες οδήγησης»] στη συγκεκριμένη διάταξη δηλώνει το έγγραφο το οποίο αποδεικνύει την ύπαρξη δικαιώματος οδήγησης.

38 Εν συνεχεία, στο ίδιο συμπέρασμα οδηγεί και η εξέταση του πλαισίου στο οποίο εντάσσεται το άρθρο 2, παράγραφος 1, της οδηγίας 2006/126.

39 Πράγματι, η οδηγία αυτή καθιερώνει ενιαίο κοινοτικό πρότυπο άδειας οδήγησης, το οποίο έχει ως σκοπό να αντικαταστήσει τις διάφορες άδειες οδήγησης που υπάρχουν στα κράτη μέλη (αποφάσεις της 26ης Απριλίου 2012, Hofmann, C-419/10, EU:C:2012:240, σκέψη 40, και της 26ης Απριλίου 2017, Popescu, C-632/15, EU:C:2017:303, σκέψη 36).

40 Επ' αυτού, διαπιστώνεται κατ' αρχάς ότι οι διατάξεις της εν λόγω οδηγίας θέτουν, μεταξύ άλλων, τις προδιαγραφές που πρέπει να πληροί από πλευράς εμφάνισης, περιεχομένου, φυσικών χαρακτηριστικών και στοιχείων ασφαλείας το έγγραφο το οποίο προορίζεται να αποδεικνύει, με τυποποιημένο και ομοιόμορφο τρόπο, την ύπαρξη του δικαιώματος οδήγησης, όπως εξήγησε και ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 51 των προτάσεών του.

41 Πιο συγκεκριμένα, το άρθρο 1, παράγραφος 1, της οδηγίας 2006/126 προβλέπει ότι κάθε κράτος μέλος θεσπίζει εθνική άδεια οδήγησης βάσει του ενωσιακού υποδείγματος στο παράρτημα Ι της οδηγίας και σύμφωνα με τις διατάξεις της. Το υπόδειγμα καθορίζει τα σχετικά με την εμφάνιση της άδειας οδήγησης και με τις πληροφορίες που αυτή πρέπει να περιέχει. Όσον αφορά το περιεχόμενο της άδειας οδήγησης, το άρθρο 5, παράγραφος 1, της οδηγίας 2006/126 ορίζει ότι στην άδεια αναγράφονται οι όροι υπό τους οποίους επιτρέπεται στον οδηγό να οδηγεί. Ως προς τα στοιχεία ασφάλειας προς αποτροπή του κινδύνου πλαστογράφησης, το άρθρο 3, παράγραφος 2, της ίδιας οδηγίας, σε συνδυασμό με το παράρτημα Ι αυτής, προβλέπει ρητώς ότι η άδεια οδήγησης πρέπει να είναι φτιαγμένη από υλικό που να παρέχει προστασία κατά της πλαστογράφησης.

42 Όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 53 των προτάσεών του, από το παράρτημα I της οδηγίας 91/439, η οποία προηγήθηκε χρονικώς της οδηγίας 2006/126, προκύπτει ότι οι διατάξεις της πρώτης εκείνης οδηγίας αποσκοπούσαν επίσης στην εναρμόνιση του εγγράφου αυτού καθ' εαυτό.

43 Επιπλέον, η οδηγία 2006/126 προχωρά, όπως καθιστά σαφές η αιτιολογική σκέψη 8 του προοιμίου της, σε ελάχιστη εναρμόνιση των προϋποθέσεων έκδοσης της άδειας οδήγησης στην οποία αναφέρεται το άρθρο 1 της εν λόγω οδηγίας. Οι προϋποθέσεις αυτές ορίζονται ιδίως στα άρθρα 4 και 7 και αφορούν, μεταξύ άλλων, το κατώτατο όριο ηλικίας, την ικανότητα οδήγησης, τις δοκιμασίες στις οποίες οφείλει να επιτύχει ο υποψήφιος, καθώς και τη διαμονή του στο κράτος μέλος που εκδίδει την άδεια.

44 Σκοπός αυτής της εναρμόνισης των προϋποθέσεων απόκτησης της άδειας οδήγησης είναι, όπως εξέθεσε ο γενικός εισαγγελέας στα σημεία 58 και 59 των προτάσεών του, να καθιερωθούν ορισμένα προαπαιτούμενα για την αμοιβαία αναγνώριση της άδειας οδήγησης (βλ., σχετικά, απόφαση της 28ης Νοεμβρίου 1978, Choquet, 16/78, EU:C:1978:210, σκέψη 7).

45 Επ' αυτού, υπενθυμίζεται ότι, κατά το Δικαστήριο, το άρθρο 2, παράγραφος 1, της οδηγίας 2006/126 επιβάλλει στα κράτη μέλη τη σαφή και συγκεκριμένη υποχρέωση να αναγνωρίζουν αμοιβαίως, άνευ οποιασδήποτε διατύπωσης, τις άδειες οδήγησης, υποχρέωση η οποία δεν αφήνει κανένα περιθώριο εκτίμησης ως προς τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν προς συμμόρφωση με αυτήν (βλ., σχετικά, αποφάσεις της 1ης Μαρτίου 2012, Akyüz, C-467/10, EU:C:2012:112, σκέψη 40, της 26ης Απριλίου 2012, Hofmann, C-419/10, EU:C:2012:240, σκέψεις 43 και 44, καθώς και της 23ης Απριλίου 2015, Aykul, C-260/13, EU:C:2015:257, σκέψη 45).

46 Το Δικαστήριο έχει αποφανθεί επανειλημμένως ότι απόκειται στο κράτος μέλος έκδοσης της άδειας οδήγησης να ελέγξει αν πληρούνται οι ελάχιστες προϋποθέσεις που επιβάλλει το δίκαιο της Ένωσης, ιδίως οι σχετικές με τη διαμονή και την ικανότητα οδήγησης, οι οποίες προβλέπονταν παλαιότερα στο άρθρο 7, παράγραφος 1, της οδηγίας 91/439 και, πλέον, στο άρθρο 7, παράγραφος 1, της οδηγίας 2006/126, και, ως εκ τούτου, αν η χορήγηση άδειας οδήγησης είναι δικαιολογημένη (βλ., σχετικά, αποφάσεις της 19ης Φεβρουαρίου 2009, Schwarz, C-321/07, EU:C:2009:104, σκέψη 76, και της 23ης Απριλίου 2015, Aykul, C-260/13, EU:C:2015:257, σκέψη 46).

47 Στο πλαίσιο αυτό, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι, εφόσον οι αρχές κράτους μέλους έχουν χορηγήσει άδεια οδήγησης σύμφωνα με το άρθρο 1, παράγραφος 1, της οδηγίας 2006/126, τα λοιπά κράτη μέλη δεν δικαιούνται να ελέγξουν αν έχουν τηρηθεί οι προβλεπόμενες από την οδηγία προϋποθέσεις έκδοσης, δεδομένου ότι η κατοχή άδειας οδήγησης που έχει εκδοθεί από κράτος μέλος γίνεται δεκτό ότι αποδεικνύει ότι ο κάτοχός της πληρούσε, κατά τον χρόνο χορήγησής της, τις προϋποθέσεις αυτές (βλ., σχετικά, αποφάσεις της 26ης Απριλίου 2012, Hofmann, C-419/10, EU:C:2012:240, σκέψεις 46 και 47, και της 23ης Απριλίου 2015, Aykul, C-260/13, EU:C:2015:257, σκέψη 47).

48 Λαμβανομένων υπόψη, αφενός, της ως άνω νομολογίας και, αφετέρου, της γραμματικής ερμηνείας του άρθρου 2, παράγραφος 1, της οδηγίας 2006/126 και της όλης οικονομίας της οδηγίας αυτής, καθίσταται σαφές ότι η εν λόγω διάταξη, η οποία προβλέπει την αμοιβαία αναγνώριση των «αδειών οδήγησης», αναφέρεται στις άδειες οδήγησης ως έγγραφα που αποδεικνύουν την ύπαρξη δικαιώματος οδήγησης και έχουν εκδοθεί σύμφωνα με τις διατάξεις της οδηγίας. Η μοναδική επιφύλαξη συναφώς αφορά τις άδειες οδήγησης οι οποίες έχουν χορηγηθεί από τα κράτη μέλη προτού τεθεί σε εφαρμογή το άρθρο 1, παράγραφος 1, της οδηγίας 2006/126, δηλαδή, πριν από τις 19 Ιανουαρίου 2013, που είναι η ημερομηνία έναρξης της ισχύος του σύμφωνα με το άρθρο 16 της ίδιας οδηγίας, αφού σε σχέση με αυτές το άρθρο 13 της ίδιας πάντοτε οδηγίας αποσκοπεί να ρυθμίσει το ζήτημα των ισοδυναμιών μεταξύ των δικαιωμάτων που έχουν αποκτηθεί πριν από την εφαρμογή της οδηγίας 2016/126 και των διαφόρων κατηγοριών αδειών οδήγησης που ορίζονται από αυτήν (βλ., σχετικά, αποφάσεις της 26ης Απριλίου 2012, Hofmann, C-419/10, EU:C:2012:240, σκέψη 41, και της 26ης Απριλίου 2017, Popescu, C-632/15, EU:C:2017:303, σκέψη 37).

49 Επομένως, η οδηγία 2006/126 δεν προβλέπει αυτή καθ' εαυτήν την αναγνώριση του δικαιώματος οδήγησης που έχει αποκτηθεί σε κράτος μέλος, δεδομένου ότι μια τέτοια αναγνώριση είναι απλώς συνέπεια της αμοιβαίας αναγνώρισης των αδειών, η οποία κατοχυρώνεται με την εν λόγω οδηγία.

50 Όπως υποστήριξαν δε η Ολλανδική και η Πολωνική Κυβέρνηση με τις γραπτές τους παρατηρήσεις, η ως άνω ερμηνεία της οδηγίας 2006/126 επιβεβαιώνεται, εν τέλει, και από τους σκοπούς τους οποίους επιδιώκει αυτή η οδηγία.

51 Πράγματι, η οδηγία 2006/126 έχει ως σκοπό, όπως προκύπτει από την αιτιολογική της σκέψη 2, να συμβάλει στη βελτίωση της ασφάλειας της οδικής κυκλοφορίας και στη διευκόλυνση της ελεύθερης κυκλοφορίας των προσώπων που εγκαθίστανται σε κράτος μέλος διαφορετικό από το κράτος έκδοσης της άδειας. Επιπλέον, η οδηγία 2006/126 στοχεύει συγκεκριμένα, όπως συνάγεται από τις αιτιολογικές της σκέψεις 3 και 4, στην επίλυση και στη εξάλειψη των προβλημάτων αδιαφάνειας και πλαστογράφησης που έχουν δημιουργηθεί, σε σχέση με τις άδειες οδήγησης, για τους πολίτες, τις αστυνομικές δυνάμεις και τις αρμόδιες για τη διαχείριση των αδειών οδήγησης αρχές λόγω της συνύπαρξης διαφορετικών κανόνων στα διάφορα κράτη μέλη και λόγω της κυκλοφορίας πάνω από 110 διαφορετικών υποδειγμάτων άδειας οδήγησης εντός της Ένωσης. Κατόπιν τούτου, αντικείμενο της οδηγίας 2006/126 είναι, όπως προεκτέθηκε στη σκέψη 39 της παρούσας οδηγίας, η καθιέρωση εφεξής ενός ενιαίου υποδείγματος άδειας οδήγησης για όλα τα κράτη μέλη, το οποίο θα χορηγείται βάσει κοινών ελάχιστων προϋποθέσεων, εναρμονισμένων από την ίδια οδηγία, και θα αντικαταστήσει τις διάφορες άδειες οδήγησης που υπάρχουν στα κράτη μέλη, θέτοντας έτσι προοδευτικώς τέρμα στην αναγνώριση των εθνικών αποδεικτικών της ικανότητας οδήγησης.

52 Αν όμως κάθε κράτος μέλος αναγκαζόταν να αναγνωρίζει βεβαιώσεις, όπως η επίδικη εν προκειμένω CEPC, οι οποίες χορηγούνται από άλλο κράτος μέλος, δεν πληρούν τις προδιαγραφές της οδηγίας 2006/126 και δεν εμπίπτουν σε κάποιο από τα είδη αδειών οδήγησης των οποίων η ισοδυναμία με τις κατηγορίες του άρθρου 4 της εν λόγω οδηγίας ρυθμίζεται από το άρθρο 13 της ίδιας οδηγίας, τούτο θα αντέβαινε στους προαναφερθέντες σκοπούς, ασχέτως μάλιστα αν οι κάτοχοι των σχετικών βεβαιώσεων πληρούσαν, στο κράτος μέλος της διαμονής τους, τις προϋποθέσεις χορήγησης άδειας οδήγησης κατά την έννοια του άρθρου 1, παράγραφος 1, της ως άνω οδηγίας και είχαν αποκτήσει δικαίωμα οδήγησης εντός της επικράτειας του τελευταίου αυτού κράτους. Όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 56 των προτάσεών του, τυχόν ερμηνεία της οδηγίας 2006/126 υπό την έννοια ότι αυτή υποχρεώνει κάθε κράτος μέλος να αναγνωρίζει διάφορα, ενδεχομένως προσωρινής ισχύος, έγγραφα που εκδίδονται από τα άλλα κράτη μέλη προς δικαιολόγηση της ύπαρξης δικαιώματος οδήγησης, θα ήταν προδήλως αντίθετη προς τον σκοπό της οδηγίας, ο οποίος συνίσταται στην καθιέρωση μιας τυποποιημένης άδειας οδήγησης, ώστε να καθίσταται δυνατή η εύκολη και άμεση ταυτοποίηση από οποιαδήποτε αρχή, οπουδήποτε εντός της Ένωσης.

53 Ειδικότερα, θα ήταν δύσκολο για τις αρμόδιες αρχές κάθε κράτους μέλους να ελέγχουν το κύρος τέτοιων βεβαιώσεων χορηγούμενων από τα άλλα κράτη μέλη, όπερ θα επέτεινε τον κίνδυνο απάτης.

54 Κατά συνέπεια, δεν προσκρούει στο άρθρο 2, παράγραφος 1, της οδηγίας 2006/126 η άρνηση κράτους μέλους να αναγνωρίσει έγγραφο που χορηγείται από άλλο κράτος μέλος ως αποδεικτικό της ύπαρξης δικαιώματος οδήγησης, στην περίπτωση όπου το σχετικό έγγραφο δεν πληροί, όπως η επίδικη εν προκειμένω CEPC, τις προδιαγραφές του υποδείγματος άδειας οδήγησης το οποίο προβλέπεται από την οδηγία αυτή.

55 Μια τέτοια άρνηση όμως πρέπει να εκτιμάται με αποκλειστικό γνώμονα τη συγκεκριμένη διάταξη της οδηγίας 2016/126, και όχι υπό το πρίσμα των άρθρων 18, 21, 45, 49 και 56 ΣΛΕΕ, στα οποία επίσης αναφέρεται το αιτούν δικαστήριο με τα δύο πρώτα προδικαστικά του ερωτήματα.

56 Πράγματι, υπενθυμίζεται ότι, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, κάθε εθνικό μέτρο σε τομέα που έχει εναρμονιστεί πλήρως σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης πρέπει να εκτιμάται με γνώμονα τις διατάξεις της αντίστοιχης ρύθμισης με την οποία εναρμονίστηκε αυτός ο τομέας, και όχι τις διατάξεις του πρωτογενούς δικαίου (απόφαση της 12ης Νοεμβρίου 2015, Visnapuu, C-198/14, EU:C:2015:751, σκέψη 40 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

57 Στην προκειμένη περίπτωση, μολονότι αληθεύει ότι η οδηγία 2006/126 προβλέπει ελάχιστη μόνον εναρμόνιση των εθνικών διατάξεων ως προς τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες μπορεί να χορηγηθεί άδεια οδήγησης (βλ., σχετικά, απόφαση της 1ης Μαρτίου 2012, Akyüz, C-467/10, EU:C:2012:112, σκέψη 53), διαπιστώνεται ότι η οδηγία αυτή προβαίνει, αντιθέτως, σε πλήρη εναρμόνιση όσον αφορά αποδεικτικά της ύπαρξης δικαιώματος οδήγησης έγγραφα που πρέπει να αναγνωρίζονται από τα κράτη μέλη δυνάμει του άρθρου 2, παράγραφος 1, της ίδιας πάντοτε οδηγίας.

58 Επιπλέον, όπως υπογράμμισε η Επιτροπή, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η οδηγία 2006/126 ναι μεν ορίζει τις ελάχιστες προϋποθέσεις που απαιτούνται για τη χορήγηση των αδειών οδήγησης, πλην όμως δεν ρυθμίζει τη διοικητική διαδικασία έκδοσης αυτών των αδειών. Απόκειται συνεπώς στα κράτη μέλη να καθορίσουν την εν λόγω διαδικασία, ειδικότερα δε το πότε πρέπει να χορηγείται η άδεια οδήγησης στον υποψήφιο ο οποίος πληροί τις ελάχιστες αυτές προϋποθέσεις.

59 Το αιτούν δικαστήριο όμως εκτιμά, κατά τα φαινόμενα, ότι, όταν κράτος μέλος αρνείται να αναγνωρίσει δικαίωμα οδήγησης που έχει αποκτηθεί σε άλλο κράτος μέλος και δεν πιστοποιείται από άδεια οδήγησης σύμφωνη με τις προδιαγραφές του προβλεπόμενου από την ως άνω οδηγία υποδείγματος, ενδέχεται να στοιχειοθετείται διάκριση λόγω του τόπου διαμονής, η οποία απαγορεύεται από το δίκαιο της Ένωσης.

60 Κατά το αιτούν δικαστήριο, η ύπαρξη διαφορών στις διοικητικές διαδικασίες των κρατών μελών για την έκδοση αδειών οδήγησης συμβατών με τις προαναφερθείσες προδιαγραφές μπορεί να έχει ως συνέπεια, όπως συμβαίνει στην υπόθεση της κύριας δίκης, να αναγκάζεται ένα άτομο που πληροί τις προϋποθέσεις της οδηγίας 2006/126 για την απόκτηση δικαιώματος οδήγησης στο κράτος μέλος της διαμονής του να αναμείνει την παρέλευση μεταβατικής περιόδου, στη διάρκεια της οποίας έχει στην κατοχή του μόνο μια βεβαίωση περιορισμένης χρονικής και γεωγραφικής ισχύος, μέχρις ότου να του χορηγηθεί η σύμφωνη με τις εν λόγω προδιαγραφές άδεια οδήγησης, ενώ σε όσους διαμένουν σε άλλα κράτη μέλη και πληρούν επίσης τις προϋποθέσεις της οδηγίας να χορηγείται τέτοια άδεια αμέσως μετά την επιτυχία τους στην πρακτική δοκιμασία των εξετάσεων.

61 Ως προς το σημείο αυτό, και αντιθέτως προς την εκτίμηση του αιτούντος δικαστηρίου, πρέπει να γίνει δεκτό ότι, ακόμη και υπό περιστάσεις όπου υφίσταται απόκλιση, μεταξύ των κρατών μελών, στη διαδικασία έκδοσης των αδειών οδήγησης, η άρνηση κράτους μέλους να αναγνωρίσει έγγραφο που έχει χορηγηθεί από κράτος μέλος ως αποδεικτικό του δικαιώματος οδήγησης, όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη CEPC, εφόσον το συγκεκριμένο έγγραφο δεν πληροί τις προδιαγραφές του προβλεπόμενου από την οδηγία 2006/126 υποδείγματος, δεν είναι δυνατό να θίξει ούτε τη γενική αρχή του άρθρου 18 ΣΛΕΕ περί απαγόρευσης των διακρίσεων, ούτε το δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής στο έδαφος των κρατών μελών, το οποίο παρέχεται στους πολίτες της Ένωσης από το άρθρο 21 ΣΛΕΕ, ούτε τις θεμελιώδεις ελευθερίες που κατοχυρώνονται στα άρθρα 45, 49 και 56 ΣΛΕΕ.

62 Πράγματι, το γεγονός ότι οι υποψήφιοι για την απόκτηση άδειας οδήγησης, οι οποίοι διαμένουν οι μεν στη Γερμανία και οι δε στη Γαλλία, υφίστανται διαφορετική μεταχείριση επειδή, σύμφωνα με τις πληροφορίες που παρέχει το αιτούν δικαστήριο, οι πρώτοι παραλαμβάνουν κατ' αρχήν την άδεια οδήγησης στο αντίστοιχο κράτος μέλος αμέσως μετά την επιτυχία τους στην πρακτική δοκιμασία των εξετάσεων, ενώ οι δεύτεροι είναι, κατά κανόνα, αναγκασμένοι να αναμείνουν την παρέλευση μιας μεταβατικής περιόδου, στη διάρκεια της οποίας έχουν στην κατοχή τους μόνο μια βεβαίωση περιορισμένης χρονικής και γεωγραφικής ισχύος προς απόδειξη του δικαιώματός τους να οδηγούν, μέχρις ότου να τους χορηγηθεί άδεια οδήγησης σύμφωνη με τις προδιαγραφές του προβλεπόμενου

από την οδηγία 2006/126 υποδείγματος, δεν οφείλεται σε πρακτικές που εισάγουν διακρίσεις και ακολουθούνται στο ένα ή στο άλλο εξ αυτών των κρατών μελών, αλλά αποτελεί απλώς συνέπεια της ύπαρξης διαφορετικών κανόνων προς ρύθμιση της διοικητικής διαδικασίας στα δύο αυτά κράτη μέλη, λόγω μη εναρμόνισης του σχετικού τομέα (βλ., κατ' αναλογία, αποφάσεις της 12ης Ιουλίου 2005, Schempp, C-403/03, EU:C:2005:446, σκέψη 45, και της 29ης Νοεμβρίου 2011, National Grid Indus, C-371/10, EU:C:2011:785, σκέψη 62). Όπως προεκτέθηκε στις σκέψεις 43, 44 και 57 της παρούσας απόφασης, στο τρέχον στάδιο εξέλιξης του δικαίου της Ένωσης, η οδηγία 2006/126 προβλέπει απλώς και μόνον ελάχιστη εναρμόνιση ορισμένων ουσιαστικών προϋποθέσεων από τις οποίες εξαρτάται η έκδοση της άδειας οδήγησης που προβλέπεται στο άρθρο 1 της οδηγίας.

63 Κατόπιν όλων των ανωτέρω σκέψεων, στο πρώτο και στο δεύτερο προδικαστικό ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 2, παράγραφος 1, της οδηγίας 2006/126 και τα άρθρα 18, 21, 45, 49 και 56 ΣΛΕΕ έχουν την έννοια ότι επιτρέπουν ρύθμιση κράτους μέλους βάσει της οποίας αυτό το κράτος μέλος μπορεί να αρνηθεί να αναγνωρίσει βεβαίωση που έχει χορηγηθεί σε άλλο κράτος μέλος προς απόδειξη της ύπαρξης δικαιώματος οδήγησης του κατόχου της, εφόσον η βεβαίωση δεν πληροί τις προδιαγραφές του προβλεπόμενου από την οδηγία υποδείγματος άδειας οδήγησης, ακόμη και αν ο κάτοχος της βεβαίωσης πληροί τις προϋποθέσεις τις οποίες ορίζει η οδηγία για την έκδοση άδειας οδήγησης.

Επί του τρίτου και του τέταρτου ερωτήματος

64 Με το τρίτο και το τέταρτο ερώτημά του, που ενδείκνυται να εξεταστούν από κοινού, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινιστεί αν το άρθρο 2, παράγραφος 1, της οδηγίας 2006/126 και τα άρθρα 18, 21, 45, 49 και 56 ΣΛΕΕ πρέπει να ερμηνευθούν υπό την έννοια ότι δεν επιτρέπουν σε κράτος μέλος να επιβάλει ποινική ή διοικητική κύρωση σε όποιον, μολονότι πληροί τις προϋποθέσεις χορήγησης άδειας οδήγησης τις οποίες ορίζει η οδηγία, οδηγεί μηχανοκίνητο όχημα εντός της επικράτειας του συγκεκριμένου κράτους μέλους χωρίς να είναι κάτοχος άδειας σύμφωνης με τις προδιαγραφές του προβλεπόμενου από την οδηγία υποδείγματος και, εν αναμονή της έκδοσης τέτοιας άδειας από άλλο κράτος μέλος, είναι σε θέση να αποδείξει την ύπαρξη του δικαιώματος οδήγησης το οποίο έχει αποκτήσει στο άλλο αυτό κράτος μέλος μόνο μέσω προσωρινής βεβαίωσης χορηγηθείσας από το τελευταίο.

65 Όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 64 των προτάσεών του, η οδηγία 2006/126 δεν περιέχει διάταξη σχετική με την επιβολή τυχόν κυρώσεων σε περίπτωση ανυπαρξίας δικαιώματος οδήγησης ή αδυναμίας επίδειξης είτε άδειας σύμφωνης με τις προδιαγραφές του προβλεπόμενου από την εν λόγω οδηγία υποδείγματος άδειας οδήγησης είτε άλλου νομιμοποιητικού εγγράφου, προς απόδειξη του ως άνω δικαιώματος.

66 Σημειωτέον επίσης ότι η οδηγία 2006/126 δεν περιλαμβάνει ούτε κανόνες σχετικούς με την υποχρέωση των οδηγών να φέρουν άδεια οδήγησης χορηγηθείσα σύμφωνα με τις απαιτήσεις της οδηγίας αυτής.

67 Εξάλλου, η υποχρέωση αμοιβαίας αναγνώρισης των αδειών οδήγησης, η οποία καθιερώνεται στο άρθρο 2, παράγραφος 1, της οδηγίας 2006/126, δεν αποκλείει τη δυνατότητα των κρατών μελών να επιβάλλουν κυρώσεις σε όσους οδηγούς δεν είναι σε θέση να επιδείξουν στις αρμόδιες αρχές άδεια οδήγησης χορηγηθείσα σύμφωνα με τις προαναφερθείσες απαιτήσεις, προς απόδειξη του δικαιώματός τους να οδηγούν.

68 Επομένως, ελλείψει σχετικής ρύθμισης του δικαίου της Ένωσης, τα κράτη μέλη παραμένουν κατ' αρχήν αρμόδια να επιβάλλουν, σε όποιον οδηγεί μηχανοκίνητο όχημα εντός της επικράτειάς τους, κυρώσεις για την παράβαση της υποχρέωσης επίδειξης άδειας σύμφωνης με τις προδιαγραφές του προβλεπόμενου από την οδηγία 2006/126 υποδείγματος άδειας οδήγησης (βλ., σχετικά, αποφάσεις της 29ης Φεβρουαρίου 1996, Σκαβανή και Χρυσανθακόπουλος, C-193/94, EU:C:1996:70, σκέψη 36, και της 29ης Οκτωβρίου 1998, Awoyemi, C-230/97, EU:C:1998:521, σκέψη 25).

69 Δεν επιτρέπεται πάντως στα κράτη μέλη να επιβάλλουν συναφώς κυρώσεις που να θίγουν τις θεμελιώδεις ελευθερίες οι οποίες κατοχυρώνονται στα άρθρα 45, 49 και 56 ΣΛΕΕ ή το παρεχόμενο από το άρθρο 21 ΣΛΕΕ δικαίωμα των πολιτών της Ένωσης να κυκλοφορούν και να διαμένουν ελεύθερα στο έδαφος των κρατών μελών, του οποίου την άσκηση έχει ως σκοπό να διευκολύνει η οδηγία 2006/126 (βλ., σχετικά, αποφάσεις της 29ης Φεβρουαρίου 1996, Σκαβανή και Χρυσανθακόπουλος, C-193/94, EU:C:1996:70, σκέψη 36, της 29ης Οκτωβρίου 1998, Awoyemi, C-230/97, EU:C:1998:521, σκέψη 26, και της 26ης Απριλίου 2012, Hofmann, C-419/10, EU:C:2012:240, σκέψη 77).

70 Όσον αφορά το άρθρο 18 ΣΛΕΕ, στο οποίο επίσης αναφέρεται το αιτούν δικαστήριο, υπενθυμίζεται ότι η συγκεκριμένη διάταξη, που καθιερώνει την αρχή της απαγόρευσης των διακρίσεων λόγω ιθαγένειας, μπορεί να εφαρμοστεί αυτοτελώς μόνο σε διεπόμενες από το δίκαιο της Ένωσης καταστάσεις σε σχέση με τις οποίες η Συνθήκη ΛΕΕ δεν προβλέπει ειδικούς κανόνες απαγόρευσης των διακρίσεων (βλ., σχετικά, αποφάσεις της 12ης Μαΐου 1998, Gilly, C-336/96, EU:C:1998:221, σκέψη 37, και της 18ης Ιουλίου 2017, Erzberger, C-566/15, EU:C:2017:562, σκέψη 25).

71 Στην προκειμένη περίπτωση, δεδομένου ότι από την απόφαση περί παραπομπής δεν προκύπτει για ποιους λόγους ο I βρισκόταν στη Γερμανία, απόκειται στο αιτούν δικαστήριο να διαπιστώσει αν η επιβολή προστίμου στον I ενδέχεται να θίγει μια από τις θεμελιώδεις ελευθερίες οι οποίες κατοχυρώνονται στα άρθρα 45, 49 και 56 ΣΛΕΕ και εξειδικεύουν την αρχή της απαγόρευσης των διακρίσεων.

72 Αν δεν συντρέχει τέτοιο ενδεχόμενο και εφόσον ο I είναι, κατά τα φαινόμενα, πολίτης της Ένωσης, όπερ πρέπει επίσης να ελεγχθεί από το αιτούν δικαστήριο, γίνεται μάλλον δεκτό ότι ο ενδιαφερόμενος, μεταβαίνοντας από τη Γαλλία στη Γερμανία, έκανε χρήση, ως πολίτης της Ένωσης, του δικαιώματός του να κυκλοφορεί ελεύθερα εντός της Ένωσης, όπως αυτό κατοχυρώνεται στο άρθρο 21 ΣΛΕΕ.

73 Εντούτοις, τόσο από την απόφαση περί παραπομπής όσο και από την απάντηση στο πρώτο και στο δεύτερο ερώτημα συνάγεται ότι εν προκειμένω, αντιθέτως προς ό,τι ίσχυε στην περίπτωση των κατηγορουμένων στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 29ης Φεβρουαρίου 1996, Σκαναβή και Χρυσανθακόπουλος (C-193/94, EU:C:1996:70), ο I διέθετε μεν δικαίωμα οδήγησης στη Γαλλία, πλην όμως στα άλλα κράτη μέλη δεν είχε, κατά τον κρίσιμο χρόνο, τουλάχιστον βάσει του δικαίου της Ένωσης, ανάλογο δικαίωμα που να έπρεπε να αναγνωριστεί από τις αρμόδιες αρχές των αντίστοιχων κρατών μελών σύμφωνα με το άρθρο 2, παράγραφος 1, της οδηγίας 2006/126, δεδομένου ότι δεν είχε στην κατοχή του, κατά τον χρόνο εκείνο, άδεια οδήγησης, η οποία να ήταν σύμφωνη με τις προδιαγραφές του προβλεπόμενου από την οδηγία υποδείγματος και να αποδείκνυε ότι αυτός πληρούσε τις προϋποθέσεις της ίδιας οδηγίας. Επιπλέον, όπως καθίσταται σαφές στην απόφαση περί παραπομπής, η CEPC που του είχε χορηγηθεί στη Γαλλία ίσχυε μόνο για τη γαλλική επικράτεια.

74 Συνεπώς, γίνεται δεκτό ότι δεν αντιβαίνει στα άρθρα 21, 45, 49 και 56 ΣΛΕΕ η επιβολή κύρωσης σε οδηγό στη Γερμανία, όταν αυτός δεν διαθέτει δικαίωμα οδήγησης στο συγκεκριμένο κράτος μέλος.

75 Θα πρέπει ωστόσο η κύρωση η οποία θα επιβληθεί να μην είναι δυσανάλογη προς τη σοβαρότητα της παράβασης που έχει τελεστεί στην υπόθεση της κύριας δίκης (βλ., σχετικά, απόφαση της 29ης Φεβρουαρίου 1996, Σκαναβή και Χρυσανθακόπουλος (C-193/94, EU:C:1996:70, σκέψεις 36 και 38).

76 Στην προκειμένη περίπτωση, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η παράβαση που συνίσταται στην οδήγηση μηχανοκίνητου οχήματος σε κράτος μέλος ενώ ο οδηγός έχει ήδη αποκτήσει δικαίωμα οδήγησης σε άλλο κράτος μέλος, αλλά δεν έχει ακόμη στην κατοχή του άδεια οδήγησης σύμφωνη με τις προδιαγραφές του προβλεπόμενου από την οδηγία 2006/126 υποδείγματος, είναι σαφώς λιγότερο

επιλήψιμη από την οδήγηση μηχανοκίνητου οχήματος σε κράτος μέλος χωρίς οποιοδήποτε δικαίωμα οδήγησης, ιδίως αν ληφθεί υπόψη ο σκοπός της εν λόγω οδηγίας, ο οποίος, όπως υπενθυμίστηκε στη σκέψη 51 της παρούσας απόφασης, έγκειται στη βελτίωση της οδικής ασφάλειας.

77 Κατά συνέπεια, όταν κράτος μέλος επιβάλλει αυστηρή διοικητική ή ποινική κύρωση, όπως ποινή φυλάκισης ή υψηλό πρόστιμο, σε οδηγό όπως ο I, ο οποίος έχει αποκτήσει δικαίωμα οδήγησης σε άλλο κράτος μέλος, αλλά δεν έχει ακόμη παραλάβει άδεια οδήγησης σύμφωνη με τις προδιαγραφές του προβλεπόμενου από την οδηγία 2006/126 υποδείγματος, η επιβολή τέτοιας κύρωσης είναι δυσανάλογη προς τη σοβαρότητα της παράβασης και θίγει το δικαίωμα που παρέχει το άρθρο 21 ΣΛΕΕ στους πολίτες της Ένωσης να κυκλοφορούν και να διαμένουν ελεύθερα στο έδαφος των κρατών μελών, ή τις θεμελιώδεις ελευθερίες, όπως κατοχυρώνονται στα άρθρα 45, 49 και 56 ΣΛΕΕ. Αντιθέτως, δεν προσκρούει στην αρχή της αναλογικότητας η επιβολή ελαφριάς κύρωσης, όπως ενός διοικητικού προστίμου εύλογου ύψους.

78 Το αιτούν δικαστήριο οφείλει επομένως να λάβει υπόψη ως ενδεχόμενη ελαφρυντική περίσταση, στο πλαίσιο της κρίσης του σχετικά με τη σοβαρότητα της παράβασης του I και την αυστηρότητα της ποινής που θα πρέπει να του επιβληθεί, το γεγονός ότι ο I είχε αποκτήσει δικαίωμα οδήγησης στη Γαλλία, όπερ πιστοποιούσε η CEPC, η οποία, όπως επισήμανε και το ίδιο το αιτούν δικαστήριο, αντικαθίσταται κανονικά πριν από τη λήξη της ισχύος της και κατόπιν αίτησης του ενδιαφερομένου από άδεια οδήγησης σύμφωνη με τις προδιαγραφές του προβλεπόμενου από την οδηγία 2006/126 υποδείγματος. Το αιτούν δικαστήριο θα πρέπει επίσης να εξετάσει, στο πλαίσιο της σχετικής εκτίμησής του, τι πραγματικό κίνδυνο αντιπροσώπευε ο I για την οδική ασφάλεια στη γερμανική επικράτεια.

79 Κατόπιν όλων των ανωτέρω σκέψεων, στο τρίτο και στο τέταρτο προδικαστικό ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 2, παράγραφος 1, της οδηγίας 2006/126 και τα άρθρα 18, 21, 45, 49 και 56 ΣΛΕΕ έχουν την έννοια ότι επιτρέπουν σε κράτος μέλος να επιβάλει ποινική ή διοικητική κύρωση σε όποιον, μολονότι πληροί τις προϋποθέσεις χορήγησης άδειας οδήγησης τις οποίες ορίζει η οδηγία, οδηγεί μηχανοκίνητο όχημα εντός της επικράτειας του συγκεκριμένου κράτους μέλους χωρίς να είναι κάτοχος άδειας σύμφωνης με τις προδιαγραφές του προβλεπόμενου από την οδηγία υποδείγματος και, εν αναμονή της έκδοσης τέτοιας άδειας από άλλο κράτος μέλος, είναι σε θέση να αποδείξει την ύπαρξη του δικαιώματος οδήγησης το οποίο έχει αποκτήσει στο άλλο αυτό κράτος μέλος μόνο μέσω προσωρινής βεβαίωσης χορηγηθείσας από το τελευταίο, υπό τον όρο όμως ότι η προαναφερθείσα κύρωση δεν είναι δυσανάλογη σε σχέση με τη σοβαρότητα της παράβασης που τελέστηκε. Το αιτούν δικαστήριο οφείλει συναφώς να λάβει υπόψη ως ενδεχόμενη ελαφρυντική περίσταση, στο πλαίσιο της κρίσης του σχετικά με τη σοβαρότητα της παράβασης του ενδιαφερομένου και την αυστηρότητα της ποινής που θα πρέπει να του επιβληθεί, το γεγονός ότι ο ενδιαφερόμενος είχε αποκτήσει δικαίωμα οδήγησης σε άλλο κράτος μέλος, όπερ πιστοποιούσε βεβαίωση η οποία είχε χορηγηθεί από το τελευταίο αυτό κράτος μέλος και επρόκειτο κανονικά να αντικατασταθεί πριν από τη λήξη της ισχύος της και κατόπιν αίτησης του ενδιαφερομένου από άδεια οδήγησης σύμφωνη με τις προδιαγραφές του προβλεπόμενου από την οδηγία 2006/126 υποδείγματος. Το αιτούν δικαστήριο θα πρέπει επίσης να εξετάσει, στο πλαίσιο της σχετικής εκτίμησής του, τι πραγματικό κίνδυνο αντιπροσώπευε ο ενδιαφερόμενος για την οδική ασφάλεια στο αντίστοιχο κράτος μέλος.

Επί των δικαστικών εξόδων

80 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (δεύτερο τμήμα) αποφαίνεται:

1) **Το άρθρο 2, παράγραφος 1, της οδηγίας 2006/126/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 2006, για την άδεια οδήγησης, καθώς και τα άρθρα 18, 21, 45, 49 και 56 ΣΛΕΕ έχουν την έννοια ότι επιτρέπουν ρύθμιση κράτους μέλους βάσει της οποίας αυτό το κράτος μέλος μπορεί να αρνηθεί να αναγνωρίσει βεβαίωση που έχει χορηγηθεί σε άλλο κράτος μέλος προς απόδειξη της ύπαρξης δικαιώματος οδήγησης του κατόχου της, εφόσον η βεβαίωση δεν πληροί τις προδιαγραφές του προβλεπόμενου από την οδηγία υποδείγματος άδειας οδήγησης, ακόμη και αν ο κάτοχος της βεβαίωσης πληροί τις προϋποθέσεις τις οποίες ορίζει η οδηγία για την έκδοση άδειας οδήγησης.**

2) **Το άρθρο 2, παράγραφος 1, της οδηγίας 2006/126 και τα άρθρα 18, 21, 45, 49 και 56 ΣΛΕΕ έχουν την έννοια ότι επιτρέπουν σε κράτος μέλος να επιβάλει ποινική ή διοικητική κύρωση σε όποιον, μολονότι πληροί τις προϋποθέσεις χορήγησης άδειας οδήγησης τις οποίες ορίζει η οδηγία, οδηγεί μηχανοκίνητο όχημα εντός της επικράτειας του συγκεκριμένου κράτους μέλους χωρίς να είναι κάτοχος άδειας σύμφωνης με τις προδιαγραφές του προβλεπόμενου από την οδηγία υποδείγματος και, εν αναμονή της έκδοσης τέτοιας άδειας από άλλο κράτος μέλος, είναι σε θέση να αποδείξει την ύπαρξη του δικαιώματος οδήγησης το οποίο έχει αποκτήσει στο άλλο αυτό κράτος μέλος μόνο μέσω προσωρινής βεβαίωσης χορηγηθείσας από το τελευταίο, υπό τον όρο όμως ότι η προαναφερθείσα κύρωση δεν είναι δυσανάλογη σε σχέση με τη σοβαρότητα της παράβασης που τελέστηκε. Το αιτούν δικαστήριο οφείλει συναφώς να λάβει υπόψη ως ενδεχόμενη ελαφρυντική περίσταση, στο πλαίσιο της κρίσης του σχετικά με τη σοβαρότητα της παράβασης του ενδιαφερομένου και την αυστηρότητα της ποινής που θα πρέπει να του επιβληθεί, το γεγονός ότι ο ενδιαφερόμενος είχε αποκτήσει δικαίωμα οδήγησης σε άλλο κράτος μέλος, όπερ πιστοποιούσε βεβαίωση η οποία είχε χορηγηθεί από το τελευταίο αυτό κράτος μέλος και επρόκειτο κανονικά να αντικατασταθεί πριν από τη λήξη της ισχύος της και κατόπιν αίτησης του ενδιαφερομένου από άδεια οδήγησης σύμφωνη με τις προδιαγραφές του προβλεπόμενου από την οδηγία 2006/126 υποδείγματος. Το αιτούν δικαστήριο θα πρέπει επίσης να εξετάσει, στο πλαίσιο της σχετικής εκτίμησής του, τι πραγματικό κίνδυνο αντιπροσώπευε ο ενδιαφερόμενος για την οδική ασφάλεια στο αντίστοιχο κράτος μέλος.**

(υπογραφές)